

**PROGRAM WSPÓŁPRACY SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
I INNYMI PODMIOTAMI
PROWADZĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ
POŻYTKU PUBLICZNEGO
NA 2022 ROK**

Lublin, 2021 r.

Rozdział I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Samorząd terytorialny uczestniczy w sprawowaniu władzy publicznej oraz wykonuje przysługującą mu w ramach ustaw istotną część zadań publicznych o charakterze regionalnym i lokalnym, niezastrzeżonych ustawami na rzecz organów administracji rządowej.
2. Na samorządzie województwa spoczywa obowiązek realizacji zadań o charakterze wojewódzkim, które swoim zasięgiem wykraczają poza teren poszczególnych wspólnot gminnych i powiatowych oraz służą zaspokajaniu zbiorowych potrzeb mieszkańców województwa i nie zostały zastrzeżone ustawami na rzecz organów administracji rządowej.
3. Podstawowym aktem prawnym określającym ramy współdziałania organów administracji samorządowej z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego dla realizacji zadań należących do sfery zadań publicznych, jest ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, z późn. zm.).
4. Jednym z podstawowych obowiązków województwa jest prowadzenie działalności w sferze zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego wymienionymi w art. 3 ustawy, w celu kreowania lepszych warunków rozwoju cywilizacyjnego i stymulowania rozwoju gospodarczego województwa lubelskiego.
5. Program współpracy to dokument wyznaczający politykę Województwa Lubelskiego wobec organizacji pozarządowych a zarazem to trwale wkomponowanie organizacji pozarządowych w strukturę działań samorządu województwa i przykład dobrej praktyki współpracy, polegającej nie tylko na przekazywaniu przez samorząd województwa środków finansowych, lecz również na partnerskiej wymianie doświadczeń i dążeniu do rozwoju Lubelskiego.

§ 2

Ilekcroć w Programie jest mowa o:

- 1) Organizacjach, podmiocie Programu – należy przez to rozumieć organizacje pozarządowe i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego wymienione w art. 3 ustawy;
- 2) Programie – należy rozumieć Program współpracy Samorządu Województwa Lubelskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2022 rok;
- 3) Samorządzie Województwa - należy przez to rozumieć Województwo Lubelskie;
- 4) Sejmiku – należy przez to rozumieć Sejmik Województwa Lubelskiego;

- 5) Urzędzie – należy przez to rozumieć Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie;
- 6) Ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, z późn. zm.);
- 7) Zarządzie – należy przez to rozumieć Zarząd Województwa Lubelskiego.

Rozdział II

CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

§ 3

Głównym celem Programu jest zwiększenie udziału podmiotów Programu w realizacji zadań Samorządu Województwa w sferze zadań publicznych, w szczególności w zakresie współpracy dotyczącej programowania oraz realizacji podstawowych dokumentów programowych województwa lubelskiego. Celem Programu są również działania na rzecz poprawy warunków życia mieszkańców regionu oraz wspieranie działań zmierzających do rozwoju społeczeństwa obywatelskiego poprzez aktywne włączenie organizacji pozarządowych w definiowanie problemów społecznych, co umożliwi pełniejsze poznanie potrzeb mieszkańców województwa lubelskiego.

§ 4

Celami szczegółowymi Programu są:

- 1) wzmocnienie potencjału ludzkiego, organizacyjnego, wizerunkowego i kooperacyjnego sektora pozarządowego w województwie lubelskim, służące lepszej realizacji zadań publicznych i rozwojowi społeczeństwa obywatelskiego;
- 2) rozwój instytucji i instrumentów dialogu obywatelskiego (rad pożytku publicznego, konsultacji aktów normatywnych), służące zwiększeniu wpływu podmiotów Programu na sprawy publiczne w regionie;
- 3) rozwój współpracy pomiędzy administracją samorządową wszystkich szczebli województwa lubelskiego, a sektorem pozarządowym, służący efektywniejszej realizacji polityki rozwoju województwa lubelskiego;
- 4) przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu oraz podnoszenie skuteczności i efektywności realizacji zadań publicznych;
- 5) działania kulturalne i edukacyjne w tematach szeroko pojętej rewitalizacji.

Rozdział III

ZASADY WSPÓŁPRACY

§ 5

Zasadami współpracy z podmiotami Programu, jakimi kierować się będzie Samorząd Województwa są:

- 1) zasada pomocniczości – zgodnie z którą Samorząd Województwa uznaje prawo do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów, w tym należących także do sfery zadań publicznych i w takim zakresie współpracuje z podmiotami Programu, a także wspiera ich działalność i umożliwia realizację zadań publicznych na zasadach i w formie określonych przez ustawę;
- 2) zasada suwerenności stron – zgodnie z którą Samorząd Województwa respektuje odrębność i suwerenność zorganizowanych wspólnot obywateli, uznaje ich prawo do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów, w tym należących także do sfery zadań publicznych;
- 3) zasada partnerstwa – zgodnie z którą podmioty Programu, na zasadach i w formie określonej w ustawie oraz zgodnie z trybem wynikającym z odrębnych przepisów, uczestniczą w identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych, wypracowywaniu sposobów ich rozwiązywania oraz wykonywaniu zadań publicznych;
- 4) zasada efektywności – zgodnie z którą organy województwa lubelskiego oraz podmioty Programu dążą do osiągnięcia możliwie najlepszych efektów w realizacji zadań publicznych;
- 5) zasada uczciwej konkurencji – umożliwienie konkurencji pomiędzy podmiotami Programu, a jednostkami publicznymi, które mogą występować o dotacje na równych prawach;
- 6) zasada jawności – zgodnie z którą organy województwa lubelskiego udostępniają podmiotom Programu informacje o zamiarach i celach realizowanych zadań publicznych, w których możliwa jest współpraca z tymi podmiotami oraz o kosztach realizacji zadań publicznych już prowadzonych przez jednostki podległe lub nadzorowane przez organy Województwa wraz z informacją o sposobie obliczania tych kosztów, tak aby możliwe było ich porównanie z kosztami realizacji analogicznych zadań przez inne instytucje i osoby;
- 7) zasada legalności – w myśl, której wszelkie działania organów województwa lubelskiego oraz podmiotów Programu odbywają się w granicach i na podstawie przepisów prawa;
- 8) zasada dostępności - w myśl, której wszelkie działania organów województwa lubelskiego oraz podmiotów Programu odbywają się z uwzględnieniem obowiązku zapewnienia

dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Rozdział IV

ZAKRES PRZEDMIOTOWY WSPÓŁPRACY

§ 6

Współpraca z podmiotami Programu dotyczy zadań o charakterze regionalnym, określonych w art. 4 ust. 1 ustawy z zakresu:

- 1) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób;
  - 1a) wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
    - 1aa) tworzenia warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej;
  - 1b) udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa;
- 2) działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 3) działalności charytatywnej;
- 4) podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
- 5) działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego;
  - 5a) działalności na rzecz integracji cudzoziemców;
- 6) ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. z 2021 r. poz. 711, z późn. zm.);
- 7) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 8) promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy;
- 9) działalności na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn;
- 10) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym;
- 11) działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości;
- 12) działalności wspomagającej rozwój techniki, wynalazczości i innowacyjności oraz rozpowszechnianie i wdrażanie nowych rozwiązań technicznych w praktyce gospodarczej;
- 13) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
- 14) nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania;
- 15) działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży;

- 16) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- 17) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej;
- 18) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
- 19) turystyki i krajoznawstwa;
- 20) porządku i bezpieczeństwa publicznego;
- 21) obronności państwa i działalności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 22) upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji;
- 22a) udzielania nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego;
- 23) ratownictwa i ochrony ludności;
- 24) pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą;
- 25) upowszechniania i ochrony praw konsumentów;
- 26) działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami;
- 27) promocji i organizacji wolontariatu;
- 28) pomocy Polonii i Polakom za granicą;
- 29) działalności na rzecz kombatantów i osób represjonowanych;
- 29a) działalności na rzecz weteranów i weteranów poszkodowanych w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa (Dz.U. z 2020 r. poz. 2055);
- 30) promocji Rzeczypospolitej Polskiej za granicą;
- 31) działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka;
- 32) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- 32a) rewitalizacji;
- 33) działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w pkt 1-32a.

Rozdział V

FORMY WSPÓŁPRACY

§ 7

1. Współpraca Samorządu Województwa Lubelskiego z podmiotami Programu odbywać się będzie w formach finansowych i niefinansowych.

2. Formy finansowe, to:

- 1) zlecenie podmiotom Programu realizacji zadań publicznych w trybie otwartego konkursu

ofert na zasadach określonych w art. 11 ustawy (wspieranie lub powierzanie zadań publicznych);

- 2) zlecenie zadań w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy;
- 3) realizacja inicjatyw lokalnych na zasadach określonych w ustawie; współorganizacja konferencji, szkoleń, warsztatów;
- 4) wspierania z innych źródeł - dostępnych za pośrednictwem samorządu województwa (np. funduszy unijnych) - działalności organizacji pozarządowych;
- 5) zlecenie realizacji zadań publicznych na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, z późn. zm.).

3. Formy niefinansowe, to:

- 1) konsultowanie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej podmiotów Programu;
- 2) tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i konsultacyjnym, w tym prace na rzecz utworzenia Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych;
- 3) obejmowanie honorowym patronatem Marszałka Województwa Lubelskiego przedsięwzięć realizowanych przez podmioty Programu;
- 4) udzielanie rekomendacji podmiotom Programu i ich przedsięwzięciom;
- 5) wspieranie lubelskich organizacji pożytku publicznego w pozyskiwaniu środków finansowych z odpisu 1% podatku;
- 6) promocja wolontariatu poprzez zamieszczanie na wniosek podmiotów Programu na stronie internetowej Urzędu informacji o inicjatywach i działaniach organizacji pozarządowych z udziałem wolontariuszy oraz prezentowanie sylwetek i osobowości wolontariuszy działających w województwie lubelskim jako dobrych przykładów;
- 7) zawieranie umów partnerstwa określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U z 2021 r. poz. 1057);
- 8) zlecenie przeprowadzenia badań i opracowywania ekspertyz związanych z realizacją zadań;
- 9) zamieszczanie w miarę możliwości przez Samorząd Województwa Lubelskiego informacji o organizacjach pozarządowych w wydawanych przez siebie materiałach informacyjno - promocyjnych oraz publikowanie na wymienionych stronach internetowych informacji o realizowanych przez organizacje pozarządowe zadaniach;
- 10) współpraca w ramach działalności Wojewódzkiej Rady ds. Polityki Senioralnej, Wojewódzkiej Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych przy Marszałku Województwa Lubelskiego, Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubelskiego i Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy;

- 11) wymiana informacji pod kątem diagnozowania problemów i potrzeb mieszkańców województwa lubelskiego, które mogą być podstawą do opracowania programów celowych i realizacji nowych zadań w priorytetowych obszarach polityki społecznej;
- 12) podejmowanie i prowadzenie bieżącej współpracy na rzecz wzmocnienia realizacji inicjatyw lokalnych i współpracy międzysektorowej ukierunkowanych na rozwiązywanie problemów społecznych.

Rozdział VI

PRIORYTETOWE ZADANIA PUBLICZNE

§ 8

Do priorytetowych obszarów współpracy Samorządu Województwa Lubelskiego należą zadania:

1. W zakresie pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównania szans tych rodzin i osób:

- 1) wspieranie działań w zakresie rozwoju i prowadzenia specjalistycznego poradnictwa prawnego, psychologicznego i rodzinnego skierowanego do osób i rodzin w trudnej sytuacji życiowej;
- 2) prowadzenie działań ukierunkowanych na aktywizację i integrację społeczną osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, m.in.
  - a) osób bezdomnych,
  - b) osób z zaburzeniami psychicznymi,
  - c) osób zagrożonych ubóstwem,
  - d) cudzoziemców i reemigrantów;
- 3) wsparcie funkcjonowania schronisk, noclegowni, ogrzewalni, jadłodajni, ośrodków interwencji kryzysowej;
- 4) wspieranie działań na rzecz rozwoju sieci oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 5) dostarczanie żywności najuboższym mieszkańcom województwa lubelskiego;
- 6) aktywizacja i integracja społeczna osób starszych poprzez realizację następujących zadań:
  - a) prowadzenie specjalistycznych form edukacji,
  - b) prowadzenie różnorodnych form środowiskowego wsparcia i aktywizacji seniorów, m.in. kluby seniora, dzienne ośrodki wsparcia,
  - c) organizowanie grup samopomocowych i rozwijanie idei wolontariatu,
  - d) promowanie idei współpracy międzypokoleniowej,
  - e) wspieranie działań, których celem jest rozwój innowacji społecznych;

- 7) współpraca w zakresie realizacji Strategii Polityki Społecznej Województwa Lubelskiego w zakresie pomocy społecznej;
- 8) promocja i realizacja zadań z zakresu integracji społecznej w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej;
- 9) koordynacja działań ekonomii społecznej w regionie zgodnie z założeniami programów operacyjnych współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

2. W zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej:

- 1) doskonalenie systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną poprzez wspieranie działań w zakresie:
  - a) prowadzenia działań profilaktycznych zapobiegających dysfunkcjom rodzin,
  - b) tworzenia różnorodnych form profesjonalnego i kompleksowego wsparcia rodziny mających na celu wzmacnianie rodziny w pełnieniu jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
  - c) organizowania i prowadzenia placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży,
  - d) organizowania alternatywnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży,
  - e) zapobiegania agresji wśród dzieci i młodzieży;
- 2) promowanie rodzinnej pieczy zastępczej wobec dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej;
- 3) szkolenia przedstawicieli organizacji pozarządowych i wolontariuszy działających w obszarze wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 4) propagowanie działań mających na celu wpieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.
- 5) doskonalenie systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną poprzez wspieranie działań w zakresie:
  - a) tworzenia różnorodnych form wsparcia rodziny mających na celu jej wzmacnianie w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
  - b) organizowania i prowadzenia placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży,
  - c) realizacji alternatywnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży, m.in. pikników, wycieczek, obozów, kolonii, imprez sportowych i rekreacyjnych, uczestnictwa w kulturze;
- 6) promowanie rodzinnej pieczy zastępczej.

3. W zakresie działalności na rzecz osób niepełnosprawnych (z niepełnosprawnościami):

- 1) prowadzenie rehabilitacji osób niepełnosprawnych w różnych typach placówek;

- 2) organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych - aktywizujących zawodowo i społecznie te osoby;
- 3) organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej lub społecznej osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących procesu integracji osób niepełnosprawnych w najbliższym środowisku i społeczności lokalnej, zwiększania ich aktywności życiowej i zaradności osobistej oraz niezależności ekonomicznej, podnoszenia umiejętności pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym sprawowania nad nimi opieki i udzielania pomocy w procesie ich rehabilitacji;
- 4) prowadzenie poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego oraz udzielanie informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznej dla osób niepełnosprawnych;
- 5) prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć, które:
  - a) mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych,
  - b) rozwijają umiejętności sprawnego komunikowania się z otoczeniem osób z uszkodzeniami słuchu, mowy, z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną,
  - c) usprawniają i wspierają funkcjonowanie osób z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną w różnych rolach społecznych i w różnych środowiskach;
- 6) organizowanie i prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz włączania osób niepełnosprawnych w rynek pracy, w szczególności przez:
  - a) doradztwo zawodowe,
  - b) przygotowanie i wdrożenie indywidualnego planu drogi życiowej i zawodowej,
  - c) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy, mających na celu przygotowanie do aktywnego poszukiwania pracy i utrzymania w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych;
- 7) zakup, szkolenie i utrzymanie psów asystujących w trakcie szkolenia, w tym:
  - 7a) utrzymanie psów asystujących;
- 8) organizowanie i prowadzenie szkoleń dla tłumaczy języka migowego oraz tłumaczy-przewodników;
- 9) organizowanie lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach;

- 10) promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego;
- 11) prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji;
- 12) opracowywanie lub wydawanie publikacji, wydawnictw ciągłych oraz wydawnictw zwartych, stanowiących zamkniętą całość, w tym na nośnikach elektromagnetycznych i elektronicznych:
  - a) dotyczących problematyki związanej z niepełnosprawnością,
  - b) kierowanych do osób niepełnosprawnych - w tym publikowanych drukiem powiększonym, pismem Braille'a lub publikowanych w tekście łatwym do czytania;
- 13) świadczenie usług wspierających, które mają na celu umożliwienie lub wspomaganie niezależnego życia osób niepełnosprawnych, w szczególności usług asystencji osobistej;
- 14) dofinansowanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów;
- 15) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej;
- 16) wdrażanie zindywidualizowanych form wsparcia skutkujących włączeniem osób z zaburzeniami psychicznymi w rynek pracy;
- 17) realizacja usług asystentów/trenerów pracy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 18) szkolenia asystentów i trenerów pracy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

4. W zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym:

- 1) doskonalenie systemu profilaktyki i edukacji społeczeństwa w zakresie wojewódzkich programów dotyczących uzależnień, w tym przeciwdziałania alkoholizmowi i przeciwdziałania narkomanii, poprzez wspieranie następujących działań:
  - a) realizacji profilaktycznych kampanii społecznych,
  - b) organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu uzależnień,
  - c) tworzenie i wspieranie funkcjonowania świetlic socjoterapeutycznych z profesjonalnym programem socjoterapii,
  - d) organizacja konferencji i szkoleń dla przedstawicieli społeczności lokalnej zaangażowanych w działania profilaktyczne i naprawcze;
- 2) wspieranie realizacji programów dla dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie: promocji zdrowia psychicznego, profilaktyki, leczenia, redukcji szkód zdrowotnych i społecznych, opieki post terapeutycznej, w tym rekomendowanych przez Ministerstwo Zdrowia;
- 3) wspieranie realizacji programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności:
  - a) skierowanych do osób doświadczających różnych form programów przemocy,

- b) programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy;
- 4) wspieranie realizacji programów redukcji szkód zdrowotnych i społecznych skierowanych do osób uzależnionych od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych;
- 5) wsparcie procesów aktywizacji społecznej i zawodowej realizowanych w centrach integracji społecznej.

5. W zakresie ochrony i promocji zdrowia:

- 1) współpraca z organizacjami w zakresie identyfikacji istotnych problemów zdrowotnych województwa lubelskiego;
- 2) działania na rzecz wzrostu aktywności partnerów społecznych i ich wpływu na strategię zdrowotną w województwie;
- 3) współpraca z organizacjami w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia, aktywnego i zdrowego trybu życia i prawidłowych wzorców żywieniowych;
- 4) edukacja zdrowotna przeznaczona dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych ukierunkowana na zmniejszenie negatywnych zjawisk społecznych, stanowiących zagrożenie dla życia lub zdrowia;
- 5) współpraca z organizacjami pozarządowymi przy planowaniu infrastruktury zdrowotnej;
- 6) wspieranie inicjatyw na rzecz podnoszenia poziomu świadomości społecznej oraz zbiorowej i indywidualnej odpowiedzialności za zdrowie;
- 7) współpraca z organizacjami w zakresie zwiększania świadomości społecznej związanej z przeciwdziałaniem zagrożeniom epidemicznym, w tym chorobom zakaźnym;
- 8) propagowanie działań w zakresie ochrony i promocji zdrowia w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

6. W zakresie działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości:

- 1) tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej;
- 2) współdziałanie w pozyskiwaniu i wdrażaniu środków pomocowych, pochodzących między innymi ze źródeł zagranicznych poprzez:
  - a) informowanie o potencjalnych źródłach finansowania i zasadach udzielania dotacji,
  - b) promowanie programów i instytucji odpowiedzialnych za ich wdrażanie,
  - c) organizowanie szkoleń i doradztwa w zakresie funkcjonowania środków pomocowych;
- 3) promowanie i wspieranie przedsięwzięć oraz inicjatyw dotyczących współpracy Samorządu Województwa Lubelskiego, organizacji pozarządowych, podmiotów prowadzących

działalność pożytku publicznego oraz liderów rynku gospodarczego, mających na celu wypromowanie modelu etycznego, społecznie użytecznego, uwzględniającego aspekty ekologiczne, ukierunkowanego na optymalizację w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego województwa, z możliwością angażowania takiego partnerstwa, które zagwarantuje wysoką jakość wykonania zadania publicznego;

- 4) opiniowanie dokumentów planistycznych, strategicznych i programowych, promocja idei ekonomii społecznej oraz możliwości współpracy biznesu z podmiotami ekonomii społecznej.

7. W zakresie promocji zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich i aktywizacji bezrobotnych:

- 1) prowadzenie konsultacji projektów aktów normatywnych określających regionalną politykę rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w odniesieniu do krajowej polityki rynku pracy;
- 2) współdziałanie z Wojewódzką Radą Rynku Pracy w określaniu i realizacji regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich;
- 3) inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwiązywanie lub złagodzenie problemów związanych z planowanymi zwolnieniami grup pracowników, w tym w ramach środków pomocowych pochodzących ze środków Unii Europejskiej;
- 4) współdziałanie z organizacjami prowadzącymi Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej i innymi podmiotami stanowiącymi infrastrukturę ekonomii społecznej w regionie na rzecz rozwijania aktywnych form integracji społecznej z wykorzystaniem instrumentów ekonomii społecznej;
- 5) współpraca w realizacji działań w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w zakresie rozwoju partnerstw lokalnych na rzecz ekonomii społecznej;
- 6) koordynowanie oraz świadczenie usług poradnictwa zawodowego na terenie województwa;
- 7) inicjowanie i rozwijanie partnerstw lokalnych dotyczących rynku pracy;
- 8) promowanie „dobrych praktyk” i osiągnięć organizacji prowadzących działalność społeczną, w zakresie rynku pracy i integracji społecznej;
- 9) prowadzenie edukacji w zakresie przedsiębiorczości dla uczniów i studentów;
- 10) prowadzenie działań na rzecz osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, w tym osób młodych w wieku 15-29 lat w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

8. W zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego:

- 1) organizowanie i udziału w festiwalach, koncertach, jubileuszach, warsztatach, plenerach, wystawach, konkursach i innych zadaniach z zakresu kultury o zasięgu wojewódzkim, ogólnokrajowym i międzynarodowym;
- 2) promowanie twórczości literackiej poprzez wydawanie książek, czasopism społeczno - literackich i innych publikacji niekomercyjnych;
- 3) zapewnienie dostępu do dóbr kultury osobom z niepełnosprawnościami;
- 4) wspieranie ruchu towarzystw regionalnych (zjazdy, konferencje, sympozja), organizacji przedsięwzięć propagujących dzieje regionu i jego kulturę;
- 5) wspieranie wydawnictw i periodyków o charakterze regionalnym;
- 6) wspieranie twórczości ludowej, ochrony unikalnych i zanikających zawodów i umiejętności artystycznych;
- 7) wspieranie inicjatyw kulturalnych mniejszości narodowych i etnicznych;
- 8) promowanie działalności historycznej oraz dziedzictwa narodowego.

9. W zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej:

- 1) szkolenie i udział zawodników i zawodniczek z województwa lubelskiego w zawodach wojewódzkich, ogólnopolskich, w tym szkolenie kadr wojewódzkich w różnych kategoriach wiekowych oraz szkolenie zawodników w kategoriach młodzieżowych w wybranych klubach sportowych województwa lubelskiego przy uwzględnieniu kryterium osiągniętych wyników w ogólnopolskim systemie współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży;
- 2) wyłonienie mistrza województwa lubelskiego i udział reprezentantów województwa w zawodach mistrzowskich w kategoriach młodzieżowych w sportach olimpijskich organizowanych głównie przez Wojewódzkie/Okręgowe Związki Sportowe;
- 3) wyłonienie mistrza województwa lubelskiego oraz przygotowanie i udział reprezentantów województwa w zawodach mistrzowskich w kategoriach młodzieżowych w sportach nieolimpijskich;
- 4) upowszechnianie sportu szkolnego na poziomie wojewódzkim, w szczególności organizacja międzyszkolnej rywalizacji sportowej szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz organizacja zawodów i udział reprezentantów województwa lubelskiego w zawodach ogólnopolskich;
- 5) upowszechnianie sportu akademickiego na poziomie wojewódzkim, w szczególności organizacja akademickiej rywalizacji sportowej oraz organizacja zawodów i udział reprezentantów województwa lubelskiego w zawodach ogólnopolskich i międzynarodowych;
- 6) upowszechnianie sportu wiejskiego na poziomie wojewódzkim, w szczególności

organizacja rywalizacji sportowej w środowisku wiejskim oraz organizacja zawodów i udział reprezentantów województwa lubelskiego w zawodach ogólnopolskich;

- 7) upowszechnianie sportu osób z niepełnosprawnościami na poziomie wojewódzkim oraz przygotowanie i udział reprezentantów województwa lubelskiego w zawodach ogólnopolskich i międzynarodowych;
- 8) organizacja przedsięwzięć i imprez o zasięgu co najmniej wojewódzkim promujących województwo lubelskie poprzez aktywne formy spędzania wolnego czasu wśród różnych grup społecznych i środowiskowych, w szczególności dzieci i młodzieży, rodzin, osób starszych/seniorów;
- 9) realizacja programów sportu powszechnego mających na celu poprawę sprawności fizycznej dzieci i młodzieży zamieszkującej na terenie województwa lubelskiego.

10. W zakresie turystyki i krajoznawstwa:

- 1) wytyczanie nowych oraz utrzymanie na całej długości istniejących oznakowanych szlaków turystycznych w województwie lubelskim, w tym również budowa nowej lub odnowienie istniejącej infrastruktury turystycznej (m.in. tablice informacyjne, stojaki rowerowe, miejsca odpoczynku, infrastruktura towarzysząca);
- 2) organizowanie na terenie województwa lubelskiego imprez turystyki pieszej, rowerowej, kajakowej, konnej, motocyklowej i narciarskiej o charakterze wojewódzkim i ogólnopolskim;
- 3) wspieranie korzystania z walorów turystycznych na terenie województwa lubelskiego przez osoby z niepełnosprawnościami;
- 4) promocja regionu poprzez świadczenie nieodpłatnej informacji turystycznej.

11. W zakresie ekologii i ochrony dziedzictwa przyrodniczego:

- 1) organizowanie i prowadzenie konferencji, seminariów, warsztatów oraz innych działań z zakresu edukacji ekologicznej;
- 2) działania zmierzające do zachowania bioróżnorodności w środowisku i ochrony przyrody;
- 3) działania zmierzające do ograniczenia negatywnych skutków naruszenia środowiska naturalnego;
- 4) organizowanie i prowadzenie konferencji, seminariów oraz innych działań z zakresu agroturystyki wykorzystujących dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe województwa lubelskiego;
- 5) współpraca przy promocji i sprzedaży bezpośredniej produktów tradycyjnych opartych na surowcach ekologicznych.

12. W zakresie działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych:

- 1) Wspieranie projektów lokalnych realizowanych na terenach wiejskich, których celem jest zwiększenie aktywności społecznej, integracja, pobudzenie mieszkańców do wspólnej pracy na rzecz swojej miejscowości, zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz specyfiki obszarów wiejskich poprzez:
  - a) organizowanie spotkań, szkoleń, konferencji, warsztatów,
  - b) organizowanie festynów, koncertów, wieczorów autorskich, wieczorów poetyckich, wystaw,
  - c) organizowanie konkursów (w tym; kulinarnych),
  - d) działania związane z promocją żywności tradycyjnej, regionalnej, ekologicznej,
  - e) propagowanie wiedzy o walorach turystycznych, dziedzictwie kulturowym i tradycjach lokalnych,
  - f) upowszechnianie tradycji lokalnego rękodziela, rzemiosła, „ginących zawodów”.
- 2) Wspieranie projektów lokalnych realizowanych na terenach wiejskich, których celem jest podniesienie standardów i jakości życia mieszkańców, służących integracji i aktywizacji lokalnych społeczności, promowaniu oraz rozwojowi tożsamości wiejskiej, zachowaniu dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich poprzez:
  - a) zagospodarowanie przestrzeni publicznej wsi, w tym: budowa, przebudowa, remont lub wyposażenie obiektów oraz miejsc publicznych pełniących funkcje rekreacyjne i sportowe, turystyczne, społeczno-kulturalne oraz inne służące użyteczności publicznej, w tym świetlic i domów kultury, boisk sportowych, trybun, siłowni, hal sportowych, basenów, skwerów, wiat rekreacyjnych, skateparków, siłowni zewnętrznych, parków,
  - b) zakup kontenerów pełniących funkcje publiczne, służących użyteczności publicznej (m.in. szatnie przy boiskach, miejsca spotkań mieszkańców),
  - c) zakup wyposażenia obiektów użyteczności publicznej pełniących funkcje edukacyjne, rekreacyjne, sportowe, społeczno-kulturalne,
  - d) poprawa stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi,
  - e) podniesienie atrakcyjności turystycznej obszarów wiejskich,
  - f) zakup strojów ludowych i instrumentów muzycznych dla zespołów związanych z kultywowaniem tradycji społeczności lokalnych.

Rozdział VII

OKRES REALIZACJI PROGRAMU

§ 9

Program będzie realizowany od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku.

Rozdział VIII

SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

§10

1. Podmiotami uczestniczącymi we współpracy są:

- 1) Sejmik Województwa – uchwała roczny Program, budżet Województwa, przyjmuje sprawozdanie z realizacji Programu;
- 2) Zarząd – realizuje roczny Program jako organ wykonawczy Województwa;
- 3) podmioty Programu.

2. Program będzie realizowany poprzez:

- 1) zlecenie realizacji zadań publicznych organizacjom:
  - a) w ramach otwartych konkursów ofert,
  - b) z pominięciem otwartych konkursów ofert,
  - c) w ramach inicjatywy lokalnej;
- 2) konsultowanie z organizacjami projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych podmiotów;
- 3) tworzenie wspólnych zespołów opiniotawczo-doradczych;
- 4) organizowanie i współorganizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwój organizacji oraz ich profesjonalizację;
- 5) promowanie działalności organizacji przez obejmowanie patronatem Marszałka Województwa Lubelskiego inicjatyw tych organizacji.

Rozdział IX

WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW PLANOWANYCH NA REALIZACJĘ PROGRAMU

§ 11

1. Planowana wysokość środków przeznaczona na finansowanie Programu wynosić będzie 5 762 000 zł, w tym środki pozostające w gestii poszczególnych jednostek: Oddział Kultury i Dziedzictwa Narodowego – 462 000 zł, Oddział Sportu – 4 200 000 zł, Oddział Turystyki – 120 000 zł, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej – 580 000 zł, Oddział Ochrony Przyrody i Informacji o Środowisku – 400 000 zł.

2. Środki mogą zostać zwiększone lub zmniejszone w zależności od sytuacji finansowej Województwa, jak również w związku ze zmianą wysokości dotacji celowych.

Rozdział X

SPOSÓB OCENY REALIZACJI PROGRAMU

§12

Zarząd w terminie do dnia 31 maja 2023 r. przedłoży Sejmikowi sprawozdanie z realizacji Programu za rok 2022 obejmujące:

- 1) liczbę ogłoszonych konkursów ofert na realizację zadań objętych Programem;
- 2) liczbę złożonych ofert przez podmioty ubiegające się o realizację zadań objętych Programem;
- 3) liczbę podmiotów, które zwróciły się z prośbą o wsparcie lub powierzenie realizacji zadań z pominięciem procedury konkursowej;
- 4) liczbę podmiotów, które otrzymały dofinansowanie;
- 5) wysokość środków finansowych przyznanych w ramach realizacji Programu, liczbę zrealizowanych zadań;
- 6) liczbę organizacji pozarządowych podejmujących działania publiczne na rzecz lokalnej społeczności we współpracy z Samorządem Województwa Lubelskiego;
- 7) liczbę i rodzaj zadań publicznych realizowanych przez Samorząd Województwa Lubelskiego we współpracy z organizacjami.

Rozdział XI

INFORMACJA O SPOSOBIE TWORZENIA PROGRAMU ORAZ O PRZEBIEGU KONSULTACJI

§ 13

1. Prace nad przygotowaniem „Programu Współpracy Samorządu Województwa Lubelskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2022” zostały zainicjowane w Departamencie Promocji, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie.

2. Określono następujący harmonogram prac:

- 1) powołanie zarządzeniem Marszałka Województwa Lubelskiego Zespołu do opracowania projektu, „Programu współpracy Samorządu Województwa Lubelskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2022”;

- 2) przygotowanie przez właściwe merytorycznie departamenty i jednostki organizacyjne cząstkowych programów współpracy;
- 3) opracowanie całościowego projektu Programu;
- 4) skierowanie projektu programu do konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubelskiego na podstawie uchwały Zarządu Województwa Lubelskiego;
- 5) zebranie opinii i uwag od organizacji i przekazanie ich właściwym merytorycznie departamentom i jednostkom;
- 6) opublikowanie na stronie www.lubelskie.pl wszystkich przesłanych uwag wraz z odpowiedziami departamentów i jednostek merytorycznych wraz z uzasadnieniem ewentualnego nieuwzględnienia sugestii organizacji;
- 7) opracowanie projektu Programu z uwzględnieniem opinii i uwag uzyskanych podczas konsultacji;
- 8) przedłożenie projektu programu pod obrady Sejmiku;
- 9) po uchwaleniu Programu przez Sejmik zostaje on zamieszczony na stronie internetowej Samorządu Województwa Lubelskiego.

Rozdział XII

UDZIAŁ ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W DZIAŁANIACH PROGRAMOWYCH SAMORZĄDU

§ 14

1. Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubelskiego, pełni funkcję organu konsultacyjnego i opiniodawczego, który ma na celu praktyczną realizację postulatu udziału podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego w działaniach programowych Samorządu Województwa.

2. Do uprawnień Rady należy w szczególności:

- 1) wyrażanie opinii w sprawach dotyczących realizacji Programu;
- 2) formułowanie wniosków w zakresie działań dotyczących podmiotów Programu;
- 3) udział w opracowaniu projektu Programu współpracy;
- 4) występowanie do Zarządu z propozycjami rozwiązań prawnych odnośnie do partycypacji sektora pozarządowego w procesach konsultacyjnych zadań Samorządu Województwa;
- 5) występowanie do Zarządu z propozycjami rozwiązań prawnych odnośnie do procedur wdrażania zleczanych zadań Samorządu Województwa;
- 6) tworzenie i konsultowanie programów o charakterze strategicznym;
- 7) opiniowanie projektów aktów prawa miejscowego, dotyczących działalności statutowej organizacji;

- 8) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności;
- 9) współpraca z odpowiednimi Komisjami Sejmiku Województwa Lubelskiego w zakresie tworzenia zapisów Programu współpracy.

§ 15

1. Zarząd może powoływać w drodze uchwały zespoły doradcze, opiniujące lub inicjatywne (wspólne zespoły) z udziałem przedstawicieli podmiotów Programu oraz ekspertów.
2. Celem działalności wspólnych zespołów może być w szczególności:
  - 1) diagnozowanie problemów i potrzeb społecznych;
  - 2) tworzenie i konsultowanie programów o charakterze strategicznym;
  - 3) opiniowanie projektów aktów prawa miejscowego, dotyczących działalności statutowej organizacji;
  - 4) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności.
3. Podmioty programu mają prawo inicjowania powoływania wspólnych zespołów. Inicjatywę taką zgłasza się do Zarządu proponując cel dla którego dany zespół ma zostać powołany wraz z uzasadnieniem potrzeby jego powołania;
4. W ramach przygotowań programów i polityk stanowiących realizację Strategii Rozwoju Województwa, dokumenty te, przed skierowaniem ich pod obrady Sejmiku, będą udostępniane podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego w celu zaopiniowania i zgłoszenia ewentualnych uwag.

Rozdział XIII

TRYB POWOŁYWANIA I ZASADY DZIAŁANIA KOMISJI KONKURSOWYCH DO OPINIOWANIA OFERT W OTWARTYCH KONKURSACH OFERT

§ 16

1. Komisje konkursowe powoływane są w celu opiniowania ofert złożonych przez podmioty Programu.
2. Komisje konkursowe powoływane będą każdorazowo przez Zarząd w drodze uchwały, po ogłoszeniu otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych.
3. Zarząd w drodze uchwały ogłasza nabór przedstawicieli organizacji na członków komisji konkursowych. Kryteria i zasady naboru podane są w ogłoszeniu o naborze.
4. Zarząd powołując komisję konkursową wskazuje jej przewodniczącego i wiceprzewodniczącego.
5. Komisja może działać bez udziału osób wskazanych przez organizacje w przypadkach, o których mowa w art. 15 ust. 2da ustawy.

6. Komisja konkursowa może skorzystać z pomocy osób posiadających specjalistyczną wiedzę z dziedziny obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.

§ 17

Zasady działania komisji konkursowych:

- 1) komisja pracuje w składzie powołanym uchwałą Zarządu;
- 2) pracami komisji kieruje przewodniczący lub wiceprzewodniczący komisji;
- 3) komisja realizuje swoje działania, jeżeli w posiedzeniu uczestniczy co najmniej połowa jej składu;
- 4) do zadań komisji konkursowej należy:
  - a) ocena ofert pod względem formalnym i merytorycznym, z uwzględnieniem kryteriów określonych w treści ogłoszenia konkursowego,
  - b) przygotowanie propozycji podziału środków pomiędzy oferentami,
  - c) sporządzanie protokołów komisji;
- 5) do zadań przewodniczącego komisji należy:
  - a) kierowanie pracami komisji,
  - b) przygotowanie wykazu ofert rekomendowanych do dofinansowania przez Zarząd wraz z propozycją podziału środków finansowych oraz wykazu wszystkich oferentów, którzy nie otrzymali dotacji w celu przekazania wyników prac komisji konkursowej pod obrady Zarządu;
- 6) ostatecznego wyboru najkorzystniejszych ofert wraz z decyzją o wysokości kwoty przyznanej dotacji dokonuje Zarząd;
- 7) komisja ulega rozwiązaniu po przyjęciu przez Zarząd uchwały w sprawie zatwierdzenia wyników prac komisji konkursowej i udzielenia dotacji na realizację zadań publicznych;
- 8) każdy podmiot składający ofertę, w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia wyników konkursu, może złożyć pisemną prośbę o uzasadnienie odrzuconej oferty;
- 9) po przyjęciu uchwały, o której mowa w pkt 7) Zarząd, zawiera umowy o realizację zadań publicznych z wyłonionymi organizacjami i podmiotami wymienionymi w art. 3 ustawy.